



## Role české sítě LTER v kontextu vznikající evropské výzkumné infrastruktury eLTER RI

**Prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc. (předseda ČNK pro ILTER)**

**RNDr. Olga Vindušková, Ph.D. (zástupkyně předsedy ČNK pro ILTER)**

**prof. RNDr. Ing. Michal V. Marek, DrSc. (ředitel Ústavu výzkumu globální změny AV ČR)**



## eLTER RI

= Integrated European  
Long-Term Ecosystem  
Critical Zone &  
Socio-ecological Research  
Research Infrastructure

= evropská síť ploch pro dlouhodobý ekologický výzkum

## PROČ?

**Dlouhodobý ekologický výzkum** vybraných ploch nám umožňuje sledovat meziroční změny a cykly způsobené jak přirozenými činiteli, tak lidskou činností. Jen taková dlouhodobá sledování nám umožňují pochopit, **jak ekosystémy pracují a jak reagují na globální změny** (např. dopad klimatických změn, kyselého deště atp.), a předpovídat, jak se budou chovat v budoucnu.

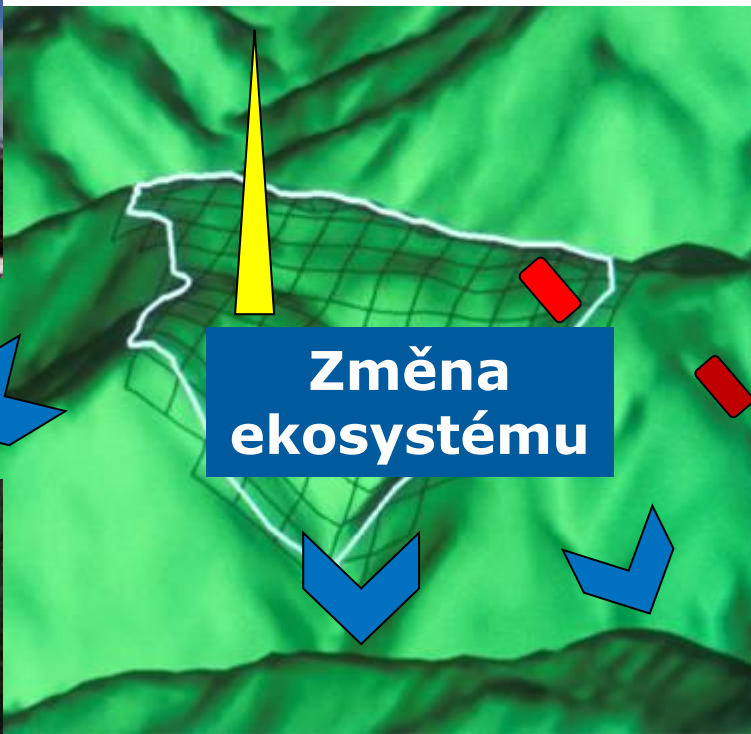
Filling a critical  
gap  
for top-class  
science at the  
continental  
scale



## Příklad eLTER plochy



Vstupy




Změna ekosystému





Výstupy

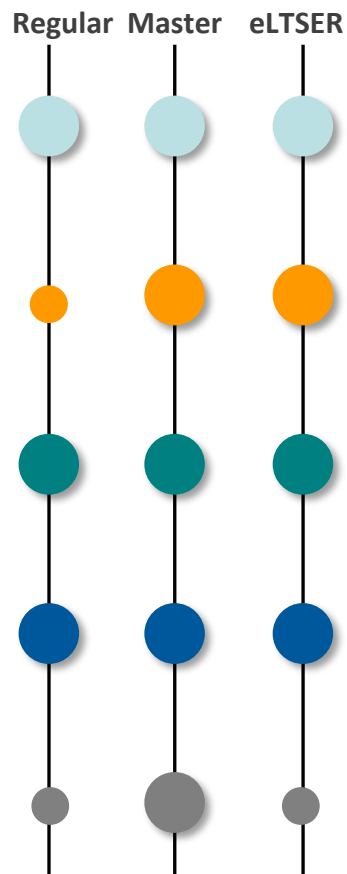
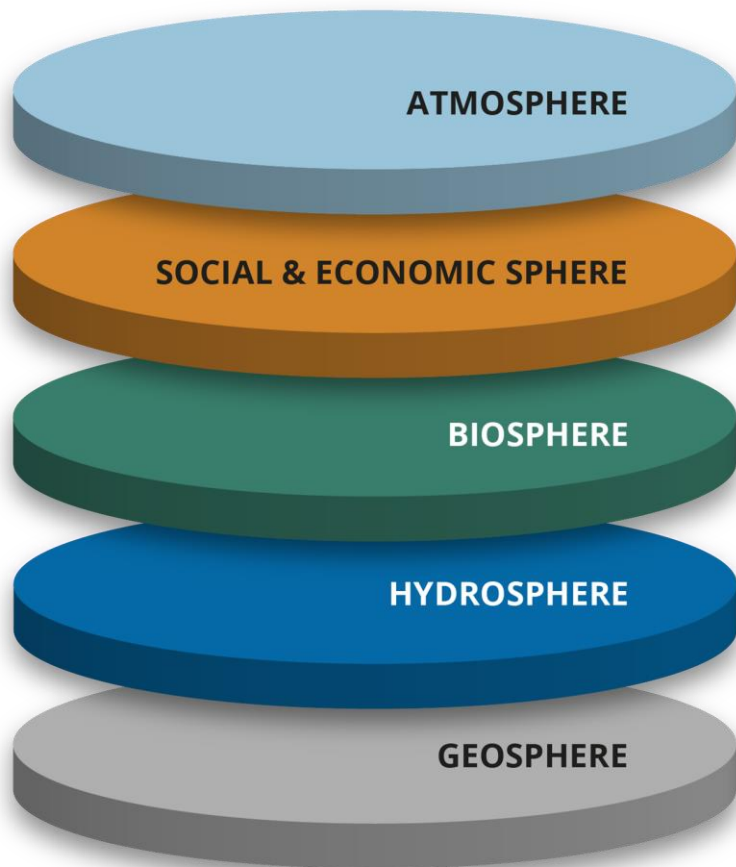


**Ko-lokace:**

 atmosféra,  
např. ICOS

 experimenty  
 hydrologie

# Celosystémový & interdisciplinární přístup

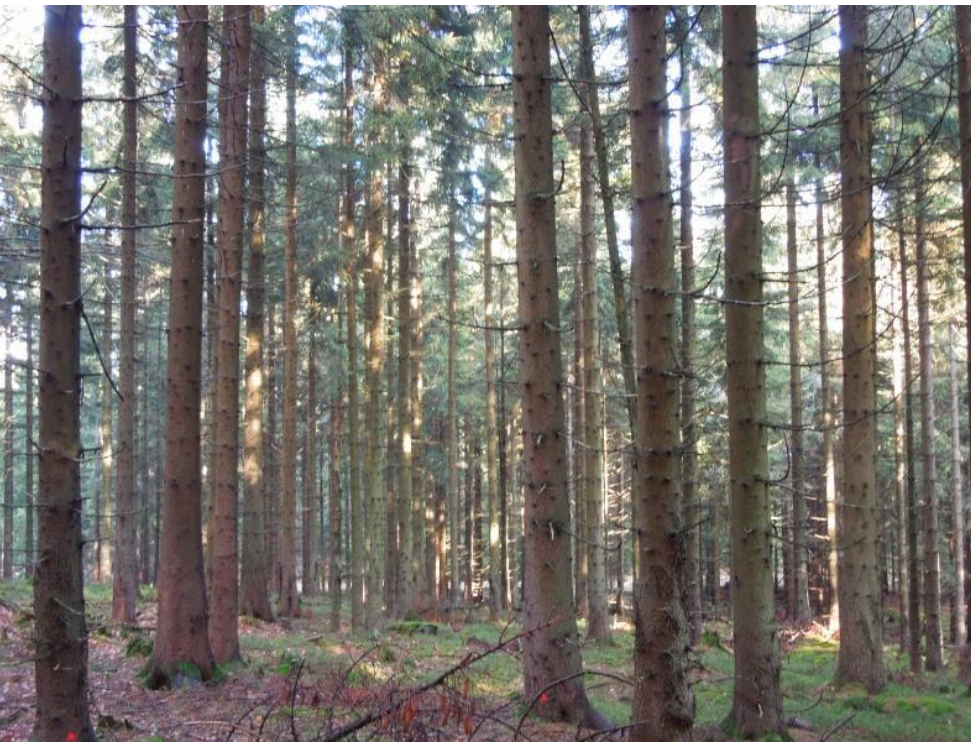


**Kategorie ploch**  
se liší ve svém  
zaměření na  
jednotlivé  
komponenty  
ekosystému



Příklad české LTER plochy:

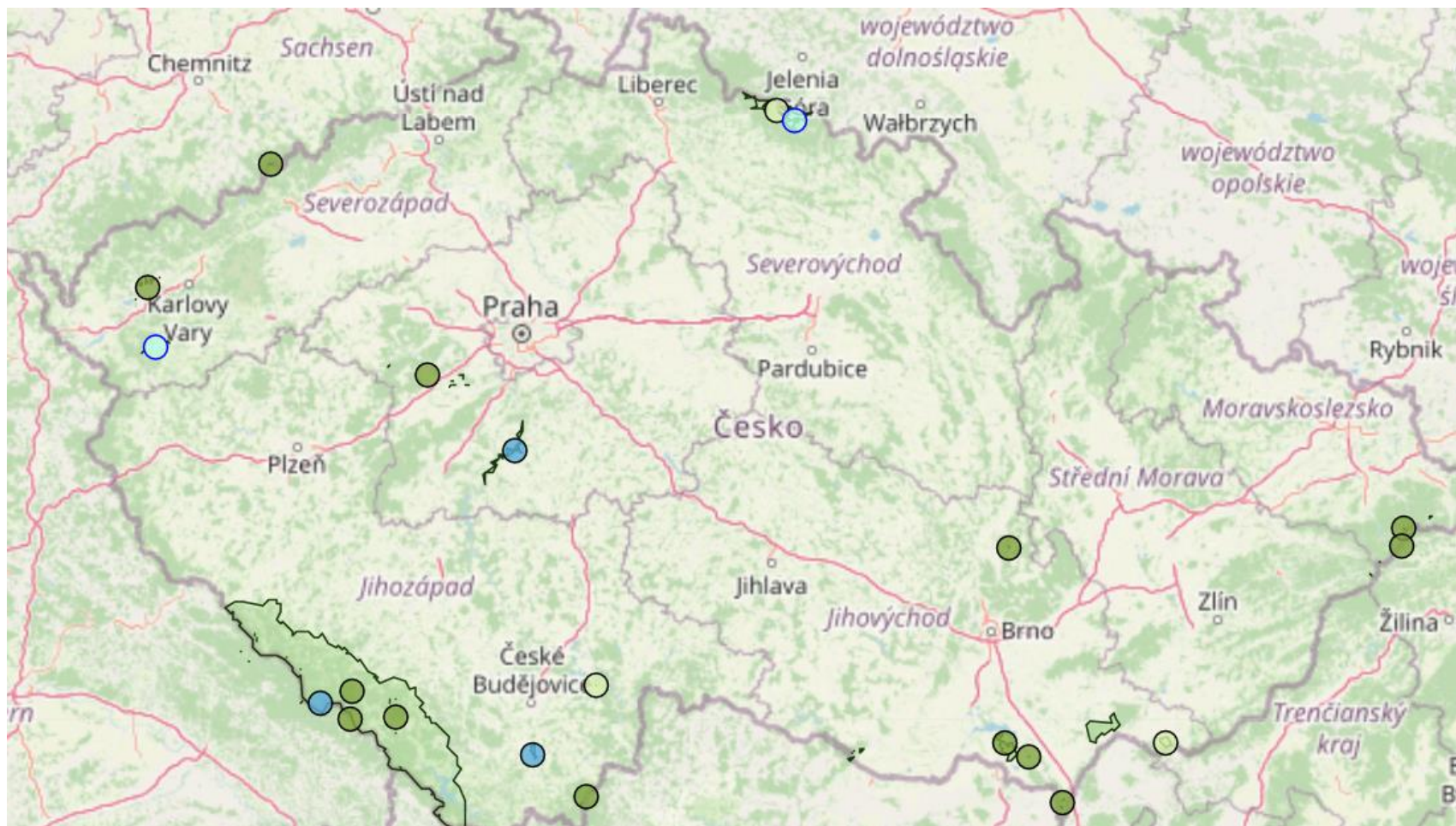
Povodí Lysina a Pluhův bor



<https://www.lter.cz/povodi-lysina-a-pluhuv-bor>



# Česká síť LTER = 21 ploch



○ bezlesí   ● les   ● vodní plocha   ● povodí

# Celoevropská síť ploch pro dlouhodobý ekologický výzkum (eLTER RI) umožní:

- Snažší, rychlejší a kvalitnější studium dopadů globálních změn na ekosystémy, zejména na celoevropské/kontinentální úrovni (např. jaký je vliv sucha na evropské lesy)

## JAK?

např.

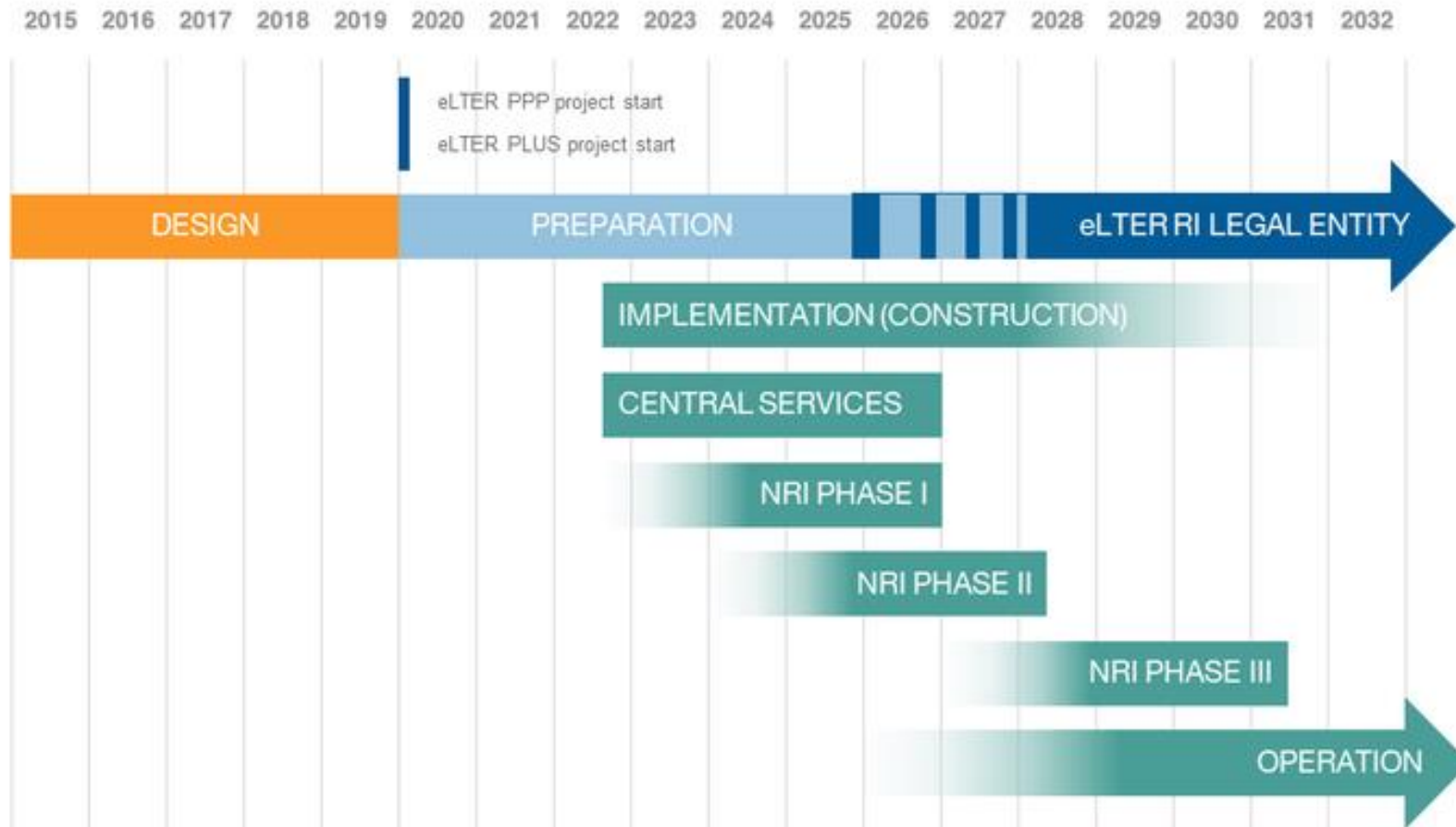
- Vytvoření **centrální databáze ploch** = informace např. o technickém vybavení, sledované parametry, klima, vegetace a mnoho dalšího, což vše dohromady usnadní vědci najít do své studie plochy dle potřeby
- Fyzický, ale i vzdálený a virtuální **přístup k plochám v jiných zemích** - vědec bude moci plochy přímo navštívit nebo využít k provedení svého experimentu/sledování místních týmů
- **Sjednocení metodik (standardizace, harmonizace)** = tedy toho, jak se co měří, současné odlišnosti často zpomalují nebo úplně brání porovnávat/kombinovat sledování z různých ploch
- **Výměna dat** = díky službám infrastruktury bude možné snadněji získat (již naměřená) data z různých ploch => násobení užitku z již provedených sledování
- **Výměna know-how** = půjde například dohledat, kdo v okolních státech pracuje s danou metodou, kterou vědec plánuje zavést/ o které se chce poradit; plošná školení pro stávající koordinátory ploch (data management atp.)

# Historie

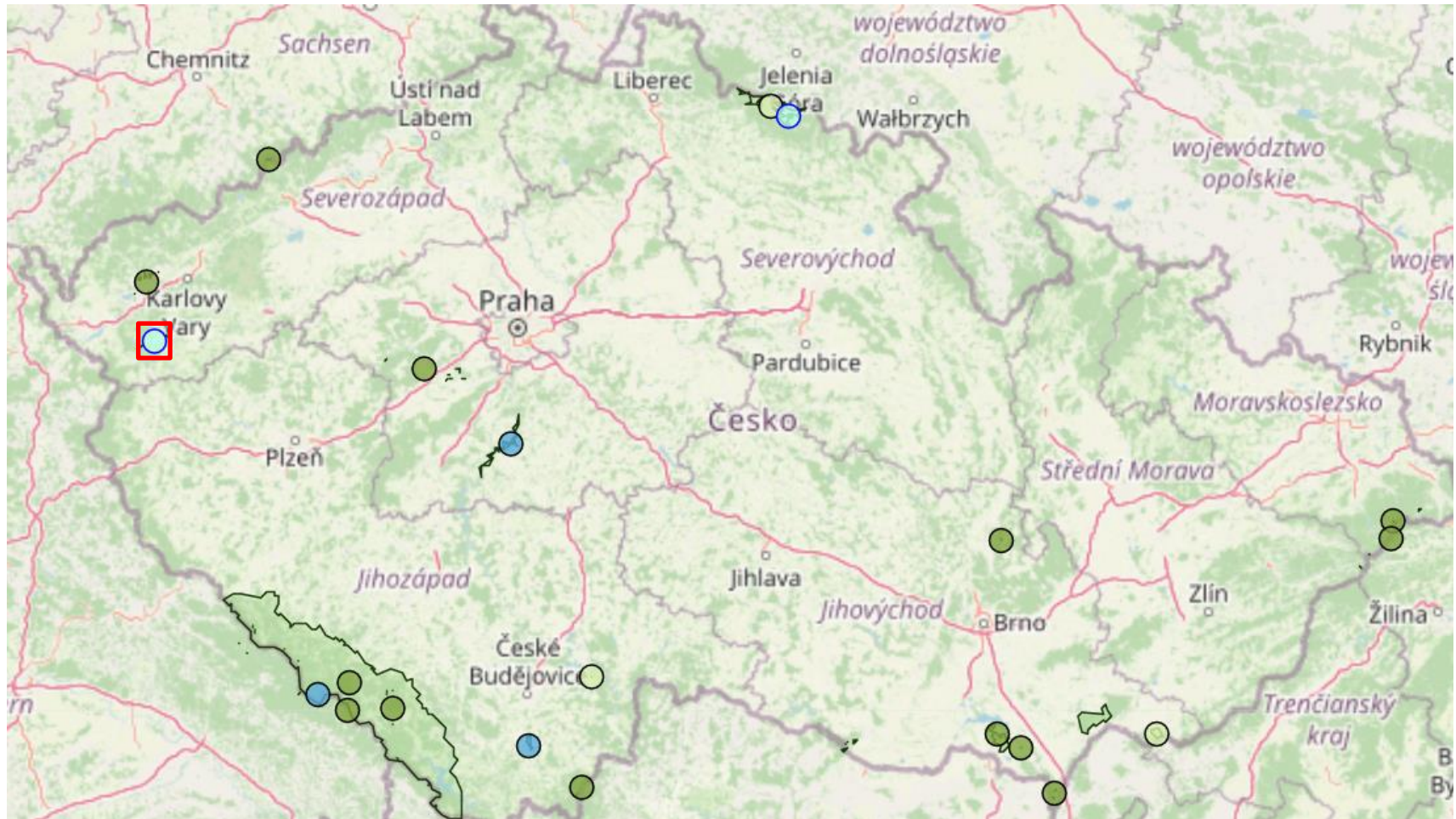
- 1980 US-LTER
- 1993 [ILTER](#)
- 1996 Český LTER ([www.lter.cz](http://www.lter.cz)) = Český národní komitét pro ILTER, předseda:
  - 1996-2003 V. Straškrabová
  - 2003-2019 Jaroslav Vrba
  - 2019- Jakub Hruška (od roku 2013 místopředseda ČNK)
- 2007 [LTER Europe](#) = 26 zemí, 450 LTER ploch
- 2018 [eLTER RI](#) na evropské ESFRI roadmapě
- **únor 2020 start [projektu PPP](#) (preparatory phase project)** = projekt na podporu přípravné fáze vzniku eLTER RI



# Plán vzniku eLTER RI



# Český LTER v eLTER RI



○ bezlesí   ● les   ● vodní plocha   ● povodí

□ eLTER RI (PPP)

21 ploch v CZ LTER

Ale zatím jen 1 zahrnutá v plánované eLTER RI

# Podpora eLTER RI v jednotlivých státech, duben 2020

## SUPPORT

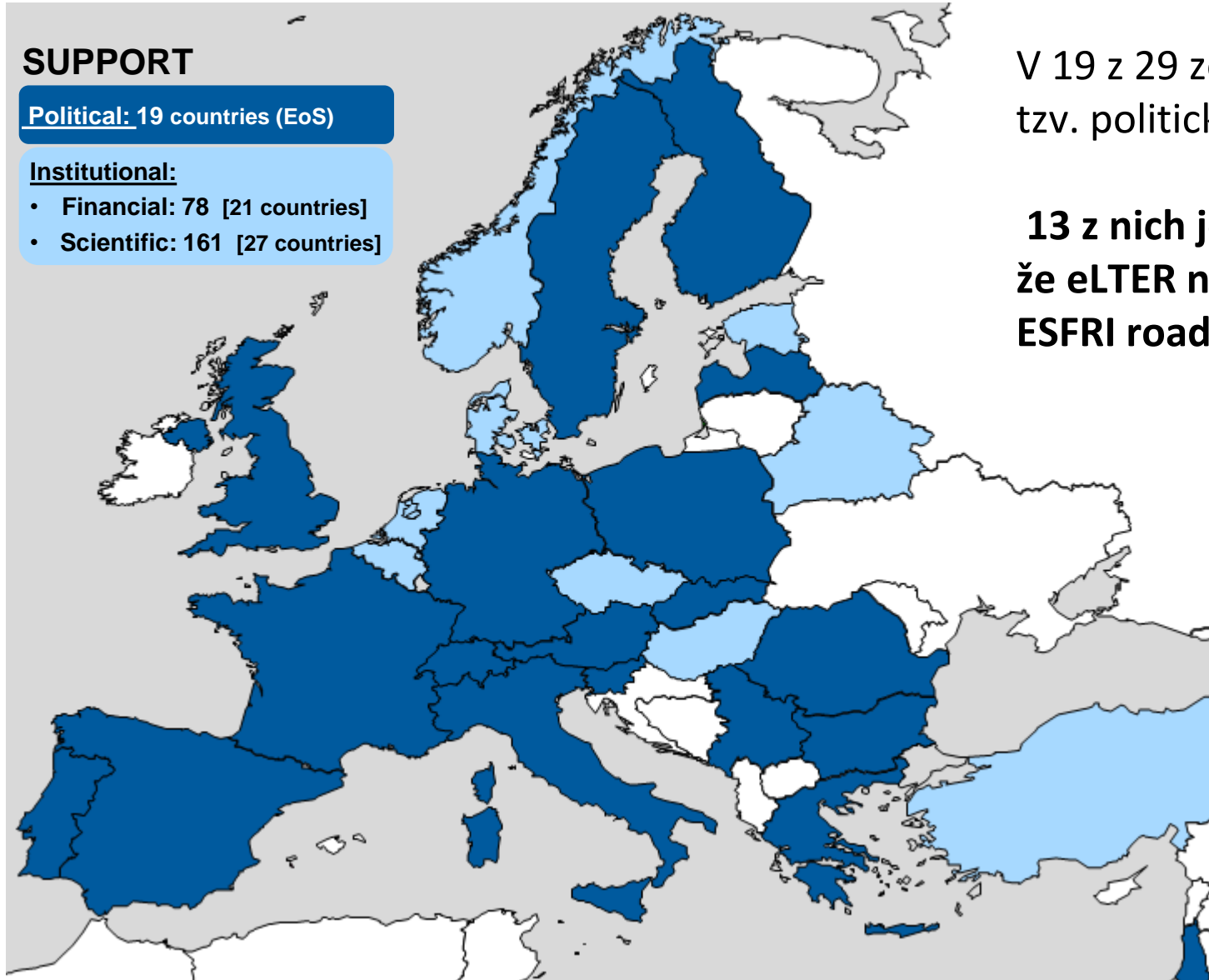
**Political:** 19 countries (EoS)

### Institutional:

- Financial: 78 [21 countries]
- Scientific: 161 [27 countries]

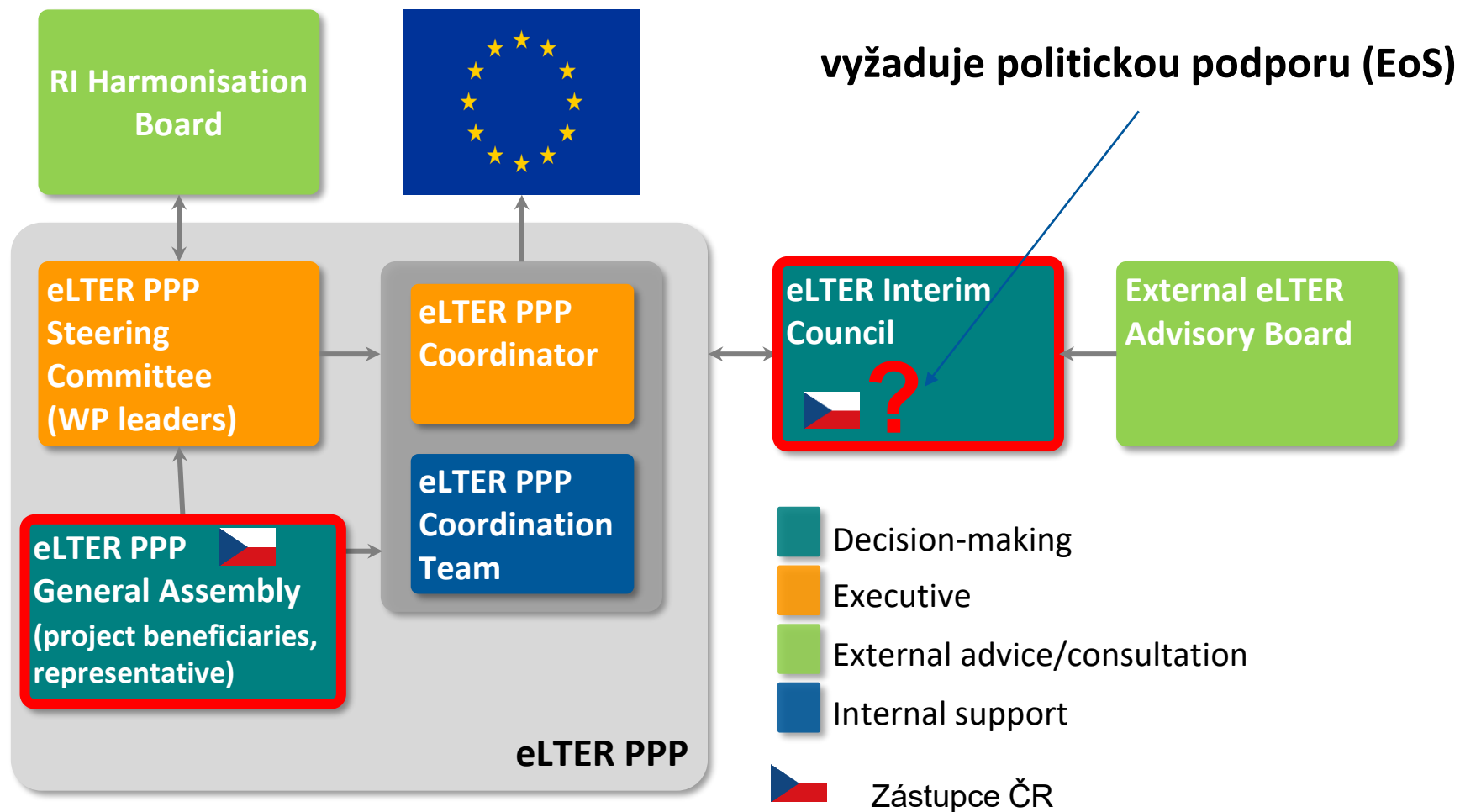
V 19 z 29 zemí již má eLTER RI tzv. politickou podporu (EoS).

**13 z nich jej získalo i přesto, že eLTER není na národní ESFRI roadmapě těchto zemí.**

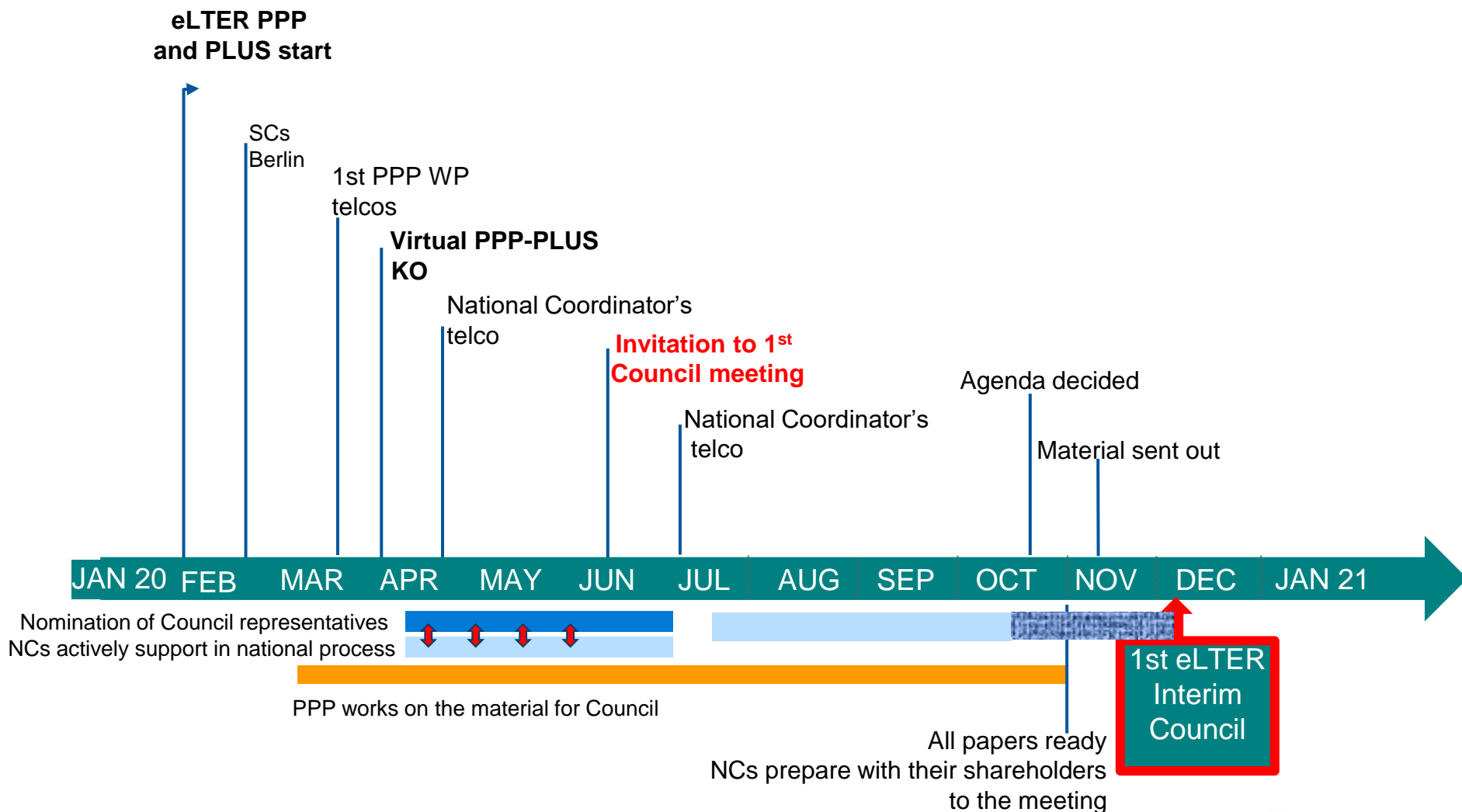




# Organizace projektu PPP



# Plán PPP na rok 2020





**Děkujeme za pozornost**



# eLTER Interim Council



- central decision-making body for the design and implementation of eLTER RI
- Consist of representatives of the funding agencies who commit to eLTER at the end of the process
- Is the highest decision body to decide on the eLTER RI
  - will discuss and approve the legal model, governance structure, services, statutes and all other necessary founding documents for the legal entity, such as financial plan and internal financial rules, data policy, access policy, and HR policy
  - Council may establish working groups and committees
  - Council will adopt its own rules of procedures
- is supported by the Preparatory Phase Project
  - Specific WP of the PPP to facilitate the work and the meetings of the Council
  - all the WPs will contribute or produce documents for Council approval
- Council will be advised by the Advisory Board
- It is foreseen that 2 Council meetings will be held annually
- The aim is that all the documents and decisions need for setting up an eLTER legal entity are ready by early 2025, before the PPP ends.